

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра теоретического и славянского языкознания**

СОБОЛЕВА
Светлана Александровна

КОНЦЕПТ “СЕМЬЯ” В РУССКОМ И АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКАХ

Аннотация к дипломной работе

Научный руководитель:
доктор филологических наук
профессор Кожина Алла Андреевна

Минск, 2015

Реферат дипломной работы

Дипломная работа состоит из 50 страниц, не считая 1 приложения, списка литературы, включающего 44 источников.

Ключевые слова: КОНЦЕПТ, ПОНЯТИЕ, ЗНАЧЕНИЕ СЛОВА, ЯЗЫКОВАЯ КАРТИНА МИРА, КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ КАРТИНА МИРА, КОНЦЕПТОСФЕРА, ПРЕДСТАВЛЕНИЕ, ПОНЯТИЕ, ФРЕЙМ, СЦЕНАРИЙ, СХЕМА, КОРПУСНАЯ ЛИНГВИСТИКА, ЛИНГВИСТИЧЕСКИЙ КОРПУС.

Объектом исследования является термин «семья» английского и русского языка.

Предметом исследования является функциональная значимость концепта «семья» в русской и английской культуре, а также способы его реализации.

Целью исследования является изучить теоретический материал по теме «концепт», исследовать, каким образом концепт «семья» функционирует в языке и тексте и в каких формах проявляет себя в английской и русской культуре.

Актуальность работы: изучение концепта «семья» на материале корпусов текстов русского и английского языков позволяет выявить культурные, исторические особенности, языковые сознание, закрепленное в письменном виде.

Методы исследования: установление места данного концепта в языковой картине мира и языковом сознании нации через обращение к толковым словарям; понятийный анализ; сравнение; дискриптивный метод; метод сплошной выборки.

Результаты: при сопоставлении лексических единиц русского языка со значением «семья» и «семейство» с лексическими единицами английского языка со значением «family» (семья) было выявлено, что они совпадают в некоторых толкованиях, что указывает на высокое сходство концепта «семья» в русской и английской культуре; определены основные различия концепта «семья» на материале текстов. Все исследования подтверждены примерами из Национальных корпусов русского и английского языков.

Область возможного практического применения: учебный процесс в рамках составления программ по изучению английского языка и культуры.

Новизна полученных результатов: сопоставительный анализ структуры и средств выражения концепта «семья» в культурах носителей русского и английского языков на материале текстов Национальных корпусов русского и английского языков.

Дипломная работа представляет собой самостоятельное исследование. В работе содержится анализ значительного по объему материала, собранного лично автором; полученные результаты полностью самостоятельны

Рэферат дыпломнай працы

Дыпломная праца складаецца з 50 старонак, не лічачы 1 прыкладання, спісу літаратуры, які ўключае 44 крыніц.

Ключавыя словы: КАНЦЭПТ, ПАНЯЦЦЕ, ЗНАЧЭННЕ СЛОВА, МАДЭЛЬ СВЕТУ, МОЎНАЯ КАРЦІНА СВЕТУ, КАНЦЭПТУАЛЬНАЯ КАРЦІНА СВЕТУ, СХЕМА, ПАНЯЦЦЕ, ФРЭЙМ, СЦЕНАРЫЙ, КОРПУСНАЯ ЛІНГВІСТЫКА, ЛІНГВІСТЫЧНЫЯ КОРПУС.

Аб'ектам даследавання з'яўляецца тэрмін «сям'я» англійскай і рускай мовы.

Прадметам даследавання з'яўляецца функцыянальная значнасць канцэпта «сям'я» ў рускай і англійскай культурах, а таксама спосабы яго рэалізацыі.

Мэтай даследавання з'яўляецца вывучэнне тэарытычнага матэрыялу па тэме «канцэпт» і даследаваць, якім чынам канцэпт «сям'я» функцыянуе ў мове і тэксте і ў якіх формах праяўляе сябе ў англійскай і рускай культуры.

Актуальнасць тэмы дыпломнай працы: вывучэнне канцэпта «сям'я» па матэрыялу карпусоў тэкстаў рускай і англійскай моў дазваляе выявіць культурныя, гістарычныя, моўныя асаблівасці, замацаваную ў пісьмовым выглядзе.

Метады даследавання: ўсталяванне месца дадзенага канцэпта ў моўнай карціне свету і моўнай свядомасці нацыі праз зварот да тлумачальных слоўнікаў; паняццёвы аналіз; параўнанне; дыскрыптыўны метады; метады суцэльны выбаркі.

Вынікі: пры супастаўленні лексічных адзінак рускай мовы са значэннем «сям'я» і «сямейства» з лексічнымі адзінкамі англійскай мовы са значэннем «family» (сям'я) было выяўлена, што яны супадаюць ў некаторых тлумачэннях. Перавага эквівалентных адносін паказвае высокае падабенства канцэпта «сям'я» ў рускай і англійскай культуры; вызначаны асноўныя адрозненні канцэпта «сям'я» на матэрыяле карпусоў тэкстаў.

Вобласць магчымага практычнага прымянення: вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны ў вузаўскім навучальным працэсе ў рамках складання праграм па вывучэнні англійскай мовы і культуры.

Навізна атрыманых вынікаў: аналіз структуры і сродкаў выражэння канцэпта «сям'я» ў культурах носбітаў рускай і англійскай моў на матэрыяле тэкстаў Нацыянальных карпусоў рускай і англійскай моў.

Дыпломная праца ўяўляе сабой самастойнае даследаванне. У працы ўтрымліваецца аналіз значнага па аб'ёме матэрыялу, сабранага асабіста аўтарам, атрыманых вынікаў цалкам самастойныя.

Report of Graduation Thesis

This graduation thesis consists of 50 pages, without counting 1 applications, list of literature, which includes 44 sources.

Keywords: CONCEPT, CONCEPTION, MEANING OF WORD, WORLD MODEL, LANGUAGE PICTURE OF THE WORLD, CONCEPTUAL PICTURE OF THE WORLD, CONCEPTUAL DOMAIN, SEMANTIC SPACE OF LANGUAGE, CHART, PRESENTATION, CONCEPTION, FRAME, SCENARIO, CORPUS LINGUISTICS, LINGUISTIC CORPORA.

The object of the study is the term "family" of English and Russian language.

The subject of the study is the functional significance of the concept of "family" in Russian and English culture, and the ways of its implementation.

The aim is to study the theoretical material on the topic "concept" and study how the concept of "family" is expressed in the language and text and the forms in which manifests itself in the English and Russian culture.

Relevance of the topic of the thesis is that currently there is increasing interest in the study of the conception of "family" as an important component of language pictures of the world, in addition, knowledge of the relevant concepts leads to a better understanding of the cultures of other countries.

Methods: the establishment of the place of this concept in a language picture of the world and the linguistic consciousness of the nation through the reference to Glossary; continuous sampling method; component analysis of semantics; descriptive method; comparative method.

Results: when comparing the lexical units of the Russian language with the meaning of "family" with the lexical units of the English language revealed that they coincide in some interpretations. Prevalence of equivalence ratios indicates a high similarity of the concept of "family" in Russian and English culture; the main differences of the concept of "family". All studies are confirmed by examples from the National Corpus of Russian and English languages.

Area of possible practical application: the results of the study can be used in high school learning process for the formulation of programs for the study of English language and culture.

Novelty of the results is a comparative analysis of the structure and means of expression of the concept of "family" in the cultures of native Russian and English languages on the material of the national corpus of Russian and English languages.

Diploma thesis is an independent study. The paper contains an analysis of a large amount of material collected by the author, the results are completely independent.